

Verslag Domeinvergadering Sociaal (gemeenschappelijke regelingen), Maasmolen, d.d. 24 mei 2022

Verslag: Het Notuleercentrum

Domeinvoorzitter:	de heer Van Est
College:	wethouder Bastiaans en wethouder Bastiaens
Domeingriffier	de heer Derikx
Ambtelijke ondersteuning:	de heer Hartholt, Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz, de heer Kerstens, Gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg, mevrouw Van der Leeuw, Gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg
Aanwezige fracties (15):	SPM, CDA, GroenLinks, D66, PvdA, VVD, Partij Veilig Maastricht, Volt, SP, M:loed, PVV, SAB, 50PLUS, Liberale Partij Maastricht, Forum voor Democratie
Niet aanwezige fracties (1):	Partij voor de Dieren
Aanwezige domeinleden:	de heer Boelen (SPM), mevrouw Makatita-Hendrix (SPM), de heer Schoonbrood (CDA), de heer Mülders (GroenLinks), de heer Schouten (GroenLinks), mevrouw Elfassih (D66), de heer Van de Kandelaar (D66), de heer Borgignons (PvdA), de heer Claessens (PvdA), mevrouw Van Ham (PvdA), de heer Guiseppe Noteborn (VVD), de heer Garnier (Partij Veilig Maastricht), de heer Voorst (Partij Veilig Maastricht), de heer Ryan Wilmes (Volt), de heer Van Gelooven (SP), de heer Vrehen (SP), mevrouw Grul (M:OED), de heer Miesen (PVV), mevrouw Tiber (SAB), mevrouw Meijer-Coninx (50PLUS), mevrouw Van Keulen (Liberale Partij Maastricht), de heer Rikers (FvD)
Gasten:	de heer Klaassen, directievoorzitter van de GGD Zuid-Limburg, mevrouw Dreessen, controller bij GGD Zuid-Limburg

1. Opening (Mondeling)

De voorzitter opent de vergadering om 17.02 uur en heet de aanwezigen van harte welkom. Bijna alle partijen zijn aanwezig en er is quorum. Er is een afmelding ontvangen van mevrouw Merx van Partij voor de Dieren. Degenen die de presentielijst nog niet hebben ondertekend, worden opgeroepen om dit alsnog te doen tijdens een schorsing of na afloop van de vergadering. De voorzitter ziet uit naar een efficiënte behandeling van de drie gemeenschappelijke regelingen en roept de aanwezigen op om deze vergadering tot een succes te maken. Het publiek kan de bijeenkomst volgen via de livestream. Per agendapunt zal er één woordvoerder per fractie zijn die maximaal vier minuten spreektijd krijgt. De vaste agendapunten ten aanzien van het vaststellen van het verslag, de besluitenlijst, de mededelingen en de rondvraag komen vandaag niet aan de orde, maar zullen op 7 juni aanstaande behandeld worden. Met goedvinden van de aanwezigen stelt de voorzitter de agenda vast. Het doel van de bespreking is om te beoordelen of de gemeenschappelijke regelingen door kunnen naar de raadsvergadering. Eventuele wijzigingen op een raadsvoorstel zijn mogelijk via het indienen van een amendement.

2. Gemeenschappelijke regeling – Omnibuzz

De voorzitter stelt de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz aan de orde. Dit betreffen concreet de jaarrekening en de begroting, om welke reden de heer Cremers, manager bedrijfsvoering bij Omnibuzz, aanwezig is. De voorzitter heet hem van harte welkom. De technische vragen zijn vooraf beantwoord en na de uitwisseling van argumenten zal bekeken worden of de besispunten geaccordeerd kunnen worden. De voorzitter inventariseert welke fracties een bijdrage wensen te leveren.

SP (Van Gelooven) heeft antwoorden gekregen op de gestelde technische vragen, waarvoor wordt bedankt. De interne organisatieontwikkeling en efficiency mogen nooit ten koste gaan van klantgerichtheid en maatwerk. Mensen maken niet voor niets gebruik van deze regeling, hoewel enkele drempels worden opgeworpen. De fractie is benieuwd wat de consequenties voor de cliënten kunnen zijn van het verminderen van het aantal zones en of daardoor problemen zijn ontstaan. Ook vraagt SP in welk opzicht de nieuw ingevoerde indicatie voor potentiële cliënten strenger is dan de voorgaande en hoeveel mensen in de afgelopen tijd zijn afgewezen.

GroenLinks (Schouten) vindt het faciliteren van mobiliteit voor iedereen van groot belang, om welke reden de fractie positief tegenover de rol en functie van Omnibuzz staat: een aanvulling op het openbaar vervoer, gericht op een specifieke doelgroep. De gebruikers zijn tevreden over het functioneren van Omnibuzz. Omdat de service gefinancierd wordt uit per definitie beperkte gemeenschappelijke middelen, is een zorgvuldig gebruik

door een goede indicatiestelling van belang. Uit de evaluatie 'Iedereen mobiel', een onderzoek naar kansen en mogelijkheden om Limburgse vervoerssystemen beter te laten aansluiten op elkaar en de behoefte van 55+'ers door de Provincie en Omnibuzz, kwam naar voren dat 14% van de gebruikers een personenauto ter beschikking heeft en 21% van de gebruikers een (elektrische) fiets. Deze gegevens in het rapport doen wat vreemd aan en roepen vragen op over de indicatiestelling. Ondanks een goed openbaar vervoer in Maastricht en loopafstanden van minder dan 800 meter daarnaartoe voor vrijwel iedereen, is het gebruik van Omnibuzz hoger dan gemiddeld. Ook dit roept vragen op over de indicatiestelling, namelijk of die in Maastricht ruimer is dan elders in de regio dan wel dat er meer mensen met een beperking in Maastricht wonen. GroenLinks roept de wethouder op om dit te analyseren, om te anticiperen op eventuele toekomstige gesprekken over de financierbaarheid. De fractie vergewist zich graag van een zorgvuldige indicatiestelling, zodat de mensen die de service nodig hebben, gebruik kunnen maken van Omnibuzz. Ten aanzien van de mensen die over alternatief vervoer beschikken, zou een heroverweging plaats kunnen vinden. Met inachtneming van deze punten zal GroenLinks instemmen met het raadsvoorstel.

PvdA (Van Ham) heeft naar aanleiding van de antwoorden op de technische vragen van SP en Partij voor de Dieren twee aanvullende vragen. De vraag was of compensatie wordt overwogen in verband met de stijgende energiekosten voor de vervoerders in dienst van Omnibuzz. Het antwoord was dat geen rekening wordt gehouden met de gestegen brandstofprijs tot 2023, terwijl de effecten substantieel kunnen zijn. Er wordt anderzijds rekening gehouden met de kwetsbaarheid van vervoersbedrijven in de vorm van een reservering van € 400.000, een post die tegenstrijdig lijkt aan het voorgenoemde. De middelen zouden ingezet kunnen worden om te compenseren voor de gestegen brandstofprijzen. In het verlengde daarvan heeft PvdA een vraag over de zero-emissieritten, namelijk of het risico van het wel of niet behalen van die doelstelling en het tijdig vervangen van het wagenpark bij de vervoerders ligt dan wel dat dezelfde reservering benut kan worden voor deze investeringen.

Partij Veilig Maastricht (Garnier) heeft kennisgenomen van de vragen en antwoorden. Behoudens goedkeuring te geven aan de nieuwe zienswijze van de indiener is er nog een aantal vragen, waaronder wat het begrotingstechnisch in een meerjarenperspectief betekent dat gemeente Maastricht een voordeelgemeente is. Ook is Partij Veilig Maastricht benieuwd of er, ondanks de positieve financiële gegevens, in de begroting rekening gehouden wordt met een mogelijke terugval. De toekomst is immers onzeker, bijvoorbeeld ten aanzien van COVID. Tot slot verneemt de fractie graag welke invloed de personeelsproblemen waarmee Omnibuzz kampt, hebben op de vervoersmodule, de volumegroei, de inkomsten en het meerjarenperspectief.

SPM (Boelen) bedankt en complimenteert Omnibuzz voor de prestatie in de afgelopen tijd. De communicatie naar de klanten en vervoerders toe is als positief ervaren, evenals het bijpraten in de diverse georganiseerde raadsbijeenkomsten. De partij heeft twee vragen, waaronder een vraag ten aanzien van pijler 1, het toeleiden naar het openbaar vervoer. SPM heeft de indruk dat dit en de afstemming met de provincie nog niet optimaal verlopen en verifieert graag of die indruk correct is. Het aanboren van nieuwe doelgroepen is mogelijk, maar vraagt een strategische keuze door het algemeen bestuur. SPM vraagt wat de stand van zaken hierin is.

SAB (Tiber) bedankt Omnibuzz in het bijzonder voor het vaccinatieproject. De fractie merkt op dat het nodig is om aangesloten te zijn bij Omnibuzz om in aanmerking te komen voor een Valyspas en vraagt of er mensen zijn die Omnibuzz aanhouden zonder er gebruik van te maken, vanwege de Valyspas. Wellicht is het een idee om deze twee passen te ontkoppelen om de kosten te verminderen en het gebruik van beide passen beter te kunnen monitoren, ook met het oog op de indicatie.

D66 (Elfassih) complimenteert Omnibuzz, die in 2021 binnen de gestelde begroting is gebleven. Ook voor de dienstverlening, de gecontracteerde vervoerders, de wijze waarop is gehandeld tijdens het tweede jaar van de crisis en de uitvoering van ritten naar vaccinatielocaties spreekt D66 waardering uit. Dit laatste was op verzoek van het algemeen bestuur voor Omnibuzzcliënten en niet-Omnibuzzcliënten en is voortvarend en probleemloos uitgevoerd.

Wethouder Bastiaans is blij met de complimenten voor de organisatie. Ze stelt voor dat de heren Hartholt en Cremers op de vragen en opmerkingen reageren.

De heer Hartholt gaat in op de vragen over de indicatiestelling en het gebruik. De aangehaalde cijfers zijn correct: al in 2019 is geconstateerd dat er een bovengemiddeld Omnibuzzgebruik in Maastricht is. Op basis van het KPMG-onderzoek daarnaar zijn maatregelen genomen om te komen tot een aangescherpte indicatiestelling met als doel om het gebruik in Maastricht in verhouding te brengen met het gebruik in andere grote gemeenten die deel uitmaken van de dertig samenwerkende Limburgse gemeenten. Gecorrigeerd voor de vergrijzing, de hoeveelheid zorginstellingen en andere (Wmo-)indicaties was het gebruik in Maastricht bovengemiddeld. Door Omnibuzz is om deze reden een gezamenlijk indicatieprotocol opgesteld door de dertig gemeenten, vastgesteld door het algemeen bestuur van Omnibuzz en sinds 1 januari 2022 in gebruik na vaststelling door het college.

Het is nog te vroeg om effecten te kunnen zien. Er is getrapt afgebouwd naar een maximum van 590 zones per cliënt in lijn met andere gemeenten die van Omnibuzz gebruikmaken. Gemonitord wordt of gebruikers het plafond van 590 zones behalen en wat er dan gebeurt. Er bestaat binnen het indicatieprotocol een uitzonderings- en hardheidsclausule, waarvoor een te honoreren aanvraag ingediend kan worden bij het Wmo-team om ook boven de 590 zones tegen het lage tarief te reizen. Boven de 590 zones kan normaliter gereisd worden tegen het kostendekkende tarief van Omnibuzz, wat tot op heden, mogelijk vanwege de coronapandemie, niet van toepassing is geweest.

SP (Van Gelooven) begrijpt dat er (nog) geen mensen in de problemen gekomen zijn.

De heer Hartholt bevestigt dit en vervolgt dat het aantal reisbewegingen 60% tot 70% van het gebruik in 2019 bedraagt. De verwachting is dat het zonemaximum dit jaar niet tot problemen zal leiden. De ontwikkelingen worden gevolgd, hoewel dit niet als speerpunt is aangemerkt door de cliëntenraad van Omnibuzz.

Partij Veilig Maastricht (Garnier) begrijpt dat de indicaties na de vergelijking met andere gemeenten worden aangescherpt en vraagt of dit betekent dat deze andere gemeenten strenger indiceren dan Maastricht.

De heer Hartholt reageert dat de nieuwe richtlijn strenger is. Er wordt stringenter gekeken of het openbaar vervoer gebruikt kan worden dan in het verleden het geval was. Er wordt meer doorgevraagd, ook ten aanzien van de extra indicaties en toeslagen die mogelijk zijn. In Maastricht wordt van het deur-tot-deurvervoer en het kamer-tot-kamervervoer bovengemiddeld gebruikgemaakt, evenals van het individueel vervoer en het voorin zitten; zaken die van invloed zijn op de prijs aan de vervoerder. In de nieuwe indicatierichtlijn wordt strenger onderzocht of er geen alternatieve voorliggende oplossing is en, wanneer de cliënten binnen zijn, welke vorm het meest passend is met zo min mogelijk 'extraatjes'.

De heer Cremers merkt op dat contractuele afspraken zijn vastgelegd op basis van een door de vervoerders geoffreerde zoneprijs waarbinnen zij het vervoer kunnen realiseren en waarin de brandstofprijs is geïncorporeerd. In dit tarief is tevens de winstopslag van de vervoerders opgenomen. De brandstofprijzenstijging wordt op dit moment gezien als ondernemersrisico. Vanuit de vervoerders zijn bovendien geen signalen ontvangen dat het water aan de lippen staat, hoewel hun financiële positie wordt gemonitord en aansluiting bij landelijke richtlijnen wordt gezocht. Mocht een vervoerder in de toekomst in liquiditeitsproblemen komen, dan kan een overbruggingskrediet aangeboden worden. In de indexering zullen permanente prijsontwikkelingen verwerkt worden, waardoor de prijs van de vervoerder volgend jaar hoger uit kan vallen. Ook inzake het zero-emissiebeleid bestaan er contractuele afspraken met de vervoerders, die verantwoordelijk zijn voor het investeren in elektrische voertuigen. De praktijk loopt achter op de planning, met name door dat elektrische roelstoelbussen moeilijk te krijgen zijn. Eén vervoerder in Noord-Limburg beschikt over deze prijzige bussen met een beperkte actieradius van 100 kilometer. De verwachting bestaat dat het aanbod in de komende jaren zal verbeteren. Het vraagt financiële slagkracht van de vervoerders om deze investeringen in het wagenpark te doen. De normale taxivoertuigen worden volgens schema vervangen door hun elektrische equivalent. Voor gemeente Maastricht zijn de omschakeling van zones naar kilometers en de wijziging van de verdeelsystematiek van de beheerkosten waarschijnlijk voordelen. In stedelijk gebied is de zonekaart klein met een relatief groot aantal zones, terwijl de zones in een plattelandsgemeente groter zijn en een kilometeromrekening in de stad dus gunstiger uitkomt. In het meerjarenperspectief wordt normaalgesproken gerekend met een opslag van 5% in de begroting om de groei op te vangen, die door de terugval in het gebruik ten opzichte van het reguliere volume in overleg met de gemeente achterwege is gelaten. Omnibuzz ziet het aantal klanten op totaalniveau afgenomen van ruim 43.000 tot 41.000, doordat een groep actieve reizigers na de COVID-pandemie niet is teruggekomen. Het personeelstekort is een sectorbreed probleem, met name in het noorden van de provincie, en een uitdaging voor de planning. Het aantal klachten is echter constant en loopt niet op door de chauffeurstekorten. Uit onderzoek door een gemeentelijke werkgroep kwam naar voren dat er op dat moment geen aanleiding was om alle vervoersvormen in te laten stromen bij Omnibuzz. De organisatie staat ervoor open om met andere gemeenten in gesprek te gaan wanneer daartoe behoefte bestaat. Het gebruik van Valysvervoer door Omnibuzzklanten is niet in beeld bij de heer Cremers. Beide services vullen elkaar aan: Omnibuzz ziet toe op vervoer binnen de stad en Valys met name op vervoer over grotere afstanden.

De voorzitter inventariseert of er behoefte is aan een tweede termijn.

SPM (Boelen) herinnert aan de vraag over pijler 1, de toeleiding naar het openbaar vervoer. De uitvoering hiervan en de afstemming met de provincie lijken niet optimaal, waarover de partij graag duidelijkheid krijgt.

SAB (Tiber) meent dat sommige mensen een Omnibuzzpas aanvragen om gebruik te kunnen maken van Valys en verneemt graag meer informatie over de koppeling tussen de twee passen.

GroenLinks (Schouten) had nimmer de bedoeling om de waarde van Omnibuzz ter discussie te stellen, gezien de hoge waardering en het belang van mobiliteit. De partij reageert positief op de actie die wordt ondernomen inzake een zorgvuldige indicatiestelling als bescherming tegen potentiële bezuinigingen in de toekomst. GroenLinks vraagt of de percentages gebruikers van Omnibuzz die over een auto of (elektrische) fiets beschikken, kloppen.

De voorzitter merkt op dat specifieke technische vragen schriftelijk beantwoord kunnen worden.

De heer Cremers antwoordt dat Valys losstaat van Omnibuzz en dat een Valyspas niet via Omnibuzz aangevraagd kan worden. Wellicht is de verwarring afkomstig van de voor-elkaarpas, een eigen product van Omnibuzz dat aan de klanten wordt aangeboden zodat met korting en een gratis meereizende begeleider met het openbaar vervoer gereisd kan worden. Het onderzoek door een onafhankelijk onderzoeksbureau in opdracht van Omnibuzz en de provincie naar pijler 1 is recent uitgevoerd. Een vervolgoopdracht wordt geformuleerd door het dagelijks bestuur, waarmee een aantal concrete aanbevelingen uit het onderzoeksrapport wordt opgevolgd, bijvoorbeeld ten aanzien van het gebruik van Omnibuzz door 55+'ers.

SPM (Boelen) verduidelijkt dat één van doelstellingen de toeleiding tot het openbaar vervoer was.

De heer Cremers antwoordt dat het onderzoek tot doel heeft mensen te stimuleren het openbaar vervoer te benutten. Als het onderzoek intern is besproken, zal het rapport vrijgegeven worden.

SPM (Boelen) vindt het tegenstrijdig dat mensen met een Omnibuzzindicatie van die dienstverlening gebruik mogen maken, terwijl zij tegelijkertijd naar het openbaar vervoer toe bewogen worden.

De heer Cremers antwoordt dat het mensen vrijstaat om gebruik te maken van het openbaar vervoer, wat bij voorkeur zo veel mogelijk gebeurt. Ongeveer 25% van de klanten heeft de voor-elkaarpas, die in het leven is geroepen om mensen te stimuleren om het openbaar vervoer te gebruiken. In samenwerking met de provincie wordt hierop ingezet. Het bewegen naar het OV kan de druk op Omnibuzz verlichten.

SPM (Boelen) begrijpt niet wat het voordeel van dit stimuleren voor de reiziger kan zijn.

De heer Cremers antwoordt dat het zoneplafond dan minder snel bereikt wordt en er voor de gemeente een financieel belang geldt. Het gebruik van Omnibuzz is immers kostbaar.

SAB (Tiber) vraagt hoe het mogelijk is dat bij het aanvragen van een Valyspas expliciet gevraagd wordt om een Omnibuzzpas van de gemeente te overleggen, als beide organisaties van elkaar losstaan.

De heer Cremers zal schriftelijk terugkomen op deze vraag.

GroenLinks (Schouten) herinnert aan de vraag over het aantal auto's en fietsen van Omnibuzzgebruikers in Maastricht.

De heer Cremers heeft geen inzicht in het auto- of fietsbezit van de klanten.

De heer Hartholt antwoordt dat het anonieme gegevens betreffen, waardoor het niet mogelijk is om de betrokkenen te benaderen. De aanwezigheid van alternatieve vervoersvoorzieningen is één van de punten die is meegenomen in de nieuwe, stringenter indicatiestelling, daarom zouden de percentages bij volgende onderzoeken lager moeten uitkomen. Er lijkt immers een tegenstrijdigheid te zitten in het bezit van een auto en het hebben van een Omnibuzzpas.

De voorzitter concludeert dat de argumenten en beraadslagingen geweest zijn en inventariseert of het stuk rijp is voor besluitvorming op 31 mei aanstaande, wat het geval is. De raad wordt geadviseerd de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz, die als hamerstuk wordt aangemerkt, vast te stellen.

3. Gemeenschappelijke regeling - GGD Zuid-Limburg

De voorzitter stelt de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg aan de orde. Hij richt een woord van welkom tot de aanwezigen en inventariseert welke vragen er zijn in aanvulling op de reeds beantwoorde technische vragen.

Partij Veilig Maastricht (Voorst) heeft kennisgenomen van de jaarrekening en begroting en bedankt de GGD voor de inzet tijdens de coronacrisis. Ten aanzien van de fusering van de ambulancediensten van GGD Zuid-Limburg met AmbulanceZorg Limburg-Noord, waarmee de raad akkoord is gegaan, is er nog een aantal

vragen. Het algemeen bestuur van de GGD heeft op 14 februari 2022 het besluit genomen om te fuseren, maar dit proces is nog niet afgerond en de af te splitsen RAV is in de begroting voor 2023 nog opgenomen. Partij Veilig Maastricht vraagt hoe aannemelijk het is dat het fusietraject per 1 januari 2023, per wanneer een effectuering van de fusie wordt voorzien, is afgerond, gezien de onrust binnen de RAV rondom afspraken over diverse arbeidsvoorwaarden. Vanwege de demografische ontwikkelingen en COVID wordt meer aanspraak gemaakt op de acute zorg. Partij Veilig Maastricht vraagt hoe de belangen van de achterblijvende en fuserende delen van de organisatie inclusief personeel en financiën worden geborgd. In de begroting wordt aangestipt dat de beoogde fusie aanvullende risico's met zich meebrengt, naar aanleiding waarvan de fractie vraagt welke risico's dit zijn en op welke wijze hierop ingespeeld wordt door de GGD. Mocht de fusie per 1 januari 2023 doorgang vinden, dan vraagt dit om het indienen van een begrotingswijziging. De partij vraagt wat de financiële gevolgen zijn van het indienen hiervan voor de gemeente.

50PLUS (Meijer-Coninx) heeft zorgen over de oplopende kosten voor de GGD à € 200.000 extra en vraagt of dit bedrag door de gemeente betaald zal worden. Daarnaast vraagt 50PLUS of het dan wel een investering of een structurele toename van de financiële middelen betreft. De constructie dat de dekking niet leidt tot terugbetaling, lijkt op een onttrekking aan de reserve. Ten aanzien van de oproep om de kosten niet verder te verhogen, vraagt de fractie wat de wethouder daaraan gaat doen.

PvdA (Claessens) sluit aan bij de complimenten van Partij Veilig Maastricht en heeft positieve ervaringen. Er wordt gewaarschuwd voor een eventuele nieuwe coronagolf, daarom wordt gevraagd hoe hierop door de GGD wordt geanticipeerd en welke stappen zijn gezet. De komende tijd zal de focus op de jeugd komen te liggen. PvdA vraagt of dit regionaal dan wel nationaal is en wat deze focus inhoudt. Contacten met het LVO om op scholen onder andere over seksualiteit voorlichting te geven is een mogelijkheid. Voor heteroseksuele jongeren zijn er voor het doen van een SOA-test soms obstakels. De partij vraagt in hoeverre het bewustzijn onder jongeren vergroot kan worden en de drempel om preventief te testen verlaagd kan worden.

GroenLinks (Mülders) refereert aan de dikke-merciparty van de GGD Zuid-Limburg voor de medewerkers waarbij de burgemeester aanwezig was. De fractie hoopt dat er wordt geanticipeerd op een eventuele apenpokkenuitbraak en dat lessen zijn geleerd uit de coronapandemie. De partij heeft technische vragen gesteld over PrEP, een pil om bij correct gebruik HIV-besmetting te voorkomen. Mensen met man-mancontacten kunnen de pil middels een pilot via de GGD verkrijgen, maar GroenLinks zou graag een bredere doelgroep deze mogelijkheid bieden. Op veel plekken in Nederland is er een wachtlijst vanwege de capaciteit op de SOA-poli, maar in Zuid-Limburg niet, naar aanleiding waarvan GroenLinks vraagt hoeveel plek er nog is bovenop de 391 cliënten die deelnemen en of er wel voldoende aandacht wordt gegeven aan de pilot die besmettingen kan voorkomen. Tot slot vraagt de fractie aandacht voor eenzaamheid. Het thema is relevant vanwege de coronapandemie en Maastricht is aangesloten bij Coalitie Zuid-Limburg Samen Tegen Eenzaamheid om het vraagstuk meer te adresseren.

De heer Klaassen, directievoorzitter van de GGD Zuid-Limburg, bedankt voor de complimenten. Veel collega's hebben hard gewerkt in de afgelopen coronajaren. De RAV staat nog vermeld in de begroting, maar de verwachting is dat de fusie per 1 januari 2023 doorgaat zodat er vanaf dan één ambulancevoorziening voor Limburg zal zijn. Na debatten in de regio is het algemeen bestuur van de GGD ingestemd met de voorgenomen fusie. De peildatum 1 januari 2023 is reëel, maar nadien zal in de eerste jaren verdere doorontwikkeling plaatsvinden. Het proces zal niet afgerond zijn op het fusiemoment. Het is aan het ministerie van VWS om de vergunning aan de nieuwe organisatie te verstrekken, wat niet zonder toetsing door de Nederlandse Zorgautoriteit gebeurt. Aanvullende vragen zijn gesteld, maar de verwachting bestaat binnen een paar weken bericht te krijgen om het formele traject met VWS op te starten. De onrust onder het GGD-personeel komt bij de overgang van een publieke naar een private organisatie vandaan, die samengaat met een overgang van ABP naar een ander pensioenfonds. Bijvoorbeeld de pensioenpremie verandert nadelig voor de medewerkers. Na onderzoek en overleg met de Raad van Toezicht van de nieuwe organisatie lijkt een pensioenoplossing gevonden, waarover de komende maanden overlegd zal worden. Het GGD-bestuur heeft het streven zorgvuldig te handelen ten aanzien van het personeel, dat geen nadelige gevolgen mag ondervinden van de fusie. Ten aanzien van de verlegde arbeidsvoorwaarden staat verder overleg met de vakbonden gepland, maar de verschillen zijn niet groot omdat er één cao Ambulancezorg voor heel Nederland geldt. Geen negatieve consequenties voor de achterblijvende organisatie was ook één van de bindende voorwaarden. Er dient een robuuste, voldoende toegeruste GGD achter te blijven. Ook mogen er geen nadelige financiële effecten voor de achterblijvende gemeenten zijn. De financiering van ambulancezorg loopt immers via de zorgverzekeraars en niet via de gemeenten. De potentiële risico's worden benoemd om die voortdurend in beeld te houden en er proactief op te kunnen handelen, naar wens van de Nederlandse Zorgautoriteit. Tot en met 31 december 2022 ligt de verantwoordelijkheid voor de ambulancezorg bij GGD Zuid-Limburg en met ingang van het nieuwe jaar bij de nieuwe organisatie. De fusie mag geen impact hebben op de voor de inwoners belangrijke publieke dienst die 24/7 beschikbaar moet zijn. Het ontvlechten uit het GGD-concern is in kaart gebracht. Een technische begrotingswijziging naar aanleiding daarvan zal nu en in de toekomst geen

kosten voor de gemeenten voortbrengen. De oplopende kosten in de begroting staan uitgewerkt, waarover in verschillende cycli, ambtelijk en bestuurlijk, is gesproken. De genoemde middelen zijn nodig voor de GGD en de noodzakelijke investering in de jeugd en Trendbreuk. Door het bestuur zijn aan de voorkant kritische vragen gesteld over de kosten, die hebben geresulteerd in een vermindering. Een aantal interventies wordt niet uitgevoerd. De resterende kostenstijging valt uiteen in een aantal zaken: de autonome kostenontwikkeling, de index en investeringen in jeugdgezondheidszorg en Trendbreuk. De cijfers zijn niet nieuw, maar voor een deel afkomstig uit de meerjarendoorkijk en geactualiseerd. Naar aanleiding van een aantal ontwikkelingen vindt de GGD zichzelf opnieuw uit, zoals in de trendbreukopgave: het verbeteren van de publieke gezondheid in kansongelijke wijken met programma's die bewezen effectief zijn, maar joint effort vragen om tot een succes gemaakt te worden. Ten tijde van de COVID-pandemie is met alle partijen de zorgcontinuïteit zo goed mogelijk geborgd. Met het massaal opzetten van test- en vaccinatiemogelijkheden is ervaring opgedaan en voor het inrichten van het bron- en contactonderzoek liggen plannen klaar. De pandemie lijkt op basis van scenarioanalyses de vorm van een 'griepplusscenario' aan te nemen waarin mildere omicronvarianten een ritme krijgen als griep, hoewel het verloop nooit 100% voorspelbaar is. Voorlopig blijven de testmogelijkheden behouden. Ook bestaat er een vaste 'COVID-kern' die jaarrond in dienst blijft. De GGD is niet ongerust, maar wel alert met voortdurende monitoring.

Partij Veilig Maastricht (Voorst) vraagt of de rioolwatermetingen gecontinueerd worden, vanwege de voorspellende waarde ervan.

De heer Klaassen bevestigt dat de rioolwatersurveillance blijft bestaan. De verwachting is dat er in het najaar een nieuwe golf komt, waarvan het de vraag is hoe ziek mensen ervan zullen worden en welke belasting voor de zorg eruit voortkomt. Hij vervolgt dat het duurzaam verminderen van kansenongelijkheid vraagt om vroeg te starten, bij de jeugd, om welke reden contacten met scholen worden onderhouden. Bovenop deze programma's en voorlichting hebben ook de toegang tot onderwijs en de leefwijze aandacht. Een unit, seksuele gezondheid, van de afdeling infectieziektenbestrijding heeft aandacht voor de genoemde punten. De drempel om te testen op de SOA-poli dient zo laag mogelijk te zijn. De PrEP-pilot bedoelt niet te stigmatiseren, maar zet in op een risicogroep om extra winst te boeken bovenop algemene bewustwording en voorlichting. De genoemde elementen hebben aandacht en het 'gebrek' aan wachtlijsten komt niet door te weinig voorlichting.

GroenLinks (Mülders) merkt op dat het aangeboden stuk expliciet vermeldt dat de PrEP-pilot bij de GGD gericht is op een specifieke doelgroep. Anderen kunnen het middel via de huisarts verkrijgen, wat wellicht minder anoniem is en waar de drempel daarom hoger kan zijn dan bij de GGD.

De heer Klaassen zal de suggestie mee terugnemen naar zijn collega's.

Partij Veilig Maastricht (Voorst) begrijpt niet waar dit verschil vandaan komt en vraagt waarom niet iedereen op dezelfde plek terecht kan, GGD of huisarts.

De heer Klaassen is niet op de hoogte van de exacte inhoud van de pilot. Wel kan hij aangeven dat de GGD in aanvulling op de bestaande mogelijkheid om het middel via de huisarts te verkrijgen in een landelijke pilot onderzoekt of de drempel verlaagd kan worden voor een doelgroep met een hoger risico. Hij vervolgt dat door COVID de reactie op apenpokken wellicht wat sterker is dan nodig. Het aantal gevallen is kleiner en de wijze van overdracht is specifiek en anders, waardoor het niet juist is om apenpokken in coronaperspectief te plaatsen. De overdracht van het virus vindt plaats via (intensief) slijmvliescontact en het virus is minder 'algemeen' besmettelijk, waardoor de kans op een massale uitbraak kleiner is dan bij het coronavirus het geval was. De GGD is alert op de ontwikkelingen door huisartsen en zorgverleners te informeren over de verschijnselen en het bron- en contactonderzoek vorm te geven. Het indammen van dit virus middels het bron- en contactonderzoek lijkt mogelijk, in tegenstelling tot bij COVID. De 25 GGD's stemmen af met het RIVM, die de regie voert.

Partij Veilig Maastricht (Voorst) heeft vernomen dat het apenpokkenvirus ook via lucht en vochtdruppeltjes overgedragen kan worden.

SPM (Makatita-Hendrix) merkt op dat de naam apenpokken doet denken aan waterpokken, terwijl bij een besmetting met dat virus geen drie weken quarantaine van de gezinsleden gevraagd wordt. De fractie is benieuwd wat de reden hiervoor is.

De heer Klaassen antwoordt dat bij iemand met apenpokken via de blaasjes en de kleding besmettelijk vocht vrij kan komen, hoewel nauw contact nodig is om daardoor besmet te kunnen raken. Ten aanzien van waterpokken merkt hij op dat de rest van het gezin vaak niet besmet wordt. Gordelroos op oudere leeftijd is mogelijk, maar in principe zijn volwassenen immuun voor het waterpokkenvirus als zij waterpokken op jonge leeftijd hebben doorgemaakt. Drie weken isolatie is lang en kan een opgave vormen, daarom is de heer

Klaassen blij dat de richtlijn op dit moment slechts op een beperkt aantal mensen van toepassing is. De GGD heeft een rol in de begeleiding van deze mensen.

De voorzitter roept op om bij de jaarrekening en de begroting te blijven en niet te veel in te gaan op interessante medische details die daarvoor niet relevant zijn. Wellicht kan daarvoor een andere bijeenkomst worden gepland.

De heer Klaassen kan de vraag over de aanpak van eenzaamheid niet beantwoorden.

Mevrouw Dreessen, controller bij GGD Zuid-Limburg, zal de informatie over de interventies die in februari 2022 is gepresenteerd aan het algemeen bestuur, delen.

Wethouder Bastiaans antwoordt dat het jaarrekeningresultaat van 2021 aangewend zal worden voor openstaande posten van voorgaande jaren die ooit ingelost moeten worden naar afspraak binnen het dagelijks bestuur. Het positieve jaarrekeningresultaat kan richting de gemeente gaan en zo verrekend worden, maar wordt om praktische redenen op deze manier verrekend.

De voorzitter bedankt voor de beantwoording en inventariseert of er behoefte is aan een tweede termijn.

Partij Veilig Maastricht (Voorst) vraagt op welke wijze gemeente Maastricht is betrokken bij de fusering en op welke wijze de wethouder de belangen van de achterblijvende organisatie en het meefuserende personeel in de gaten houdt.

Wethouder Bastiaans bevestigt dat er betrokkenheid is middels zitting in het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. Er zijn afspraken gemaakt over de rol voor de toekomst, om zicht te blijven houden.

De heer Klaassen vult aan dat dit in het dagelijks bestuur een periodiek gespreksonderwerp is. Na 1 januari 2023 zal vinger aan de pols gehouden worden ten aanzien van het publiek belang, conform één van de afspraken. In de nieuwe Raad van Toezicht zal voor vier jaar een kwaliteitszetel aangewezen worden vanuit de overheid, waarvoor een bindende voordracht door het bestuur van de GGD gedaan zal worden. Hierdoor wordt voor vier jaar geborgd dat er een vertegenwoordiger is.

De voorzitter concludeert dat de argumenten en beraadslagingen geweest zijn en inventariseert of het stuk rijp is voor besluitvorming op 31 mei aanstaande, wat het geval is. De raad wordt geadviseerd de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg, die als hamerstuk wordt aangemerkt, vast te stellen. Hij bedankt de gasten voor hun aanwezigheid en bijdrage.

4. Gemeenschappelijke regeling - Kredietbank Limburg

SP (Vrehen) doet een persoonlijke mededeling.

De voorzitter stelt de derde en laatste gemeenschappelijke regeling van deze vergadering aan de orde. Er is niemand van de Kredietbank Limburg aanwezig.

PvdA (Borgignons) geeft aan dat het een helder stuk betreft met begrijpelijke conclusies. De financiën zijn van belang voor de fractie, daarom wordt de vraag gesteld hoe structureel het bedrag is dat gebruikt wordt om een verlies te dekken. Wellicht is het nodig om de bijdrage te herzien.

D66 (Elfassih) vindt de conclusie in het raadsvoorstel dat er een financieel tekort is ontstaan vanwege de achterblijvende vraag naar de diensten van de Kredietbank door de coronapandemie opmerkelijk. Het Nibud heeft gemeld dat een deel van de Nederlandse huishoudens de financiële gevolgen van de coronacrisis voelt. Een inkomensdaling tot 30% is mogelijk. D66 vraagt of hieruit afgeleid kan worden dat Maastricht het in dit opzicht goed doet dan wel dat een stroom nieuwe aanmeldingen vanwege schulden verwacht kan worden.

Partij Veilig Maastricht (Garnier) is verheugd dat Kredietbank Limburg met hulp van een extern bureau eraan werkt om de begroting, namelijk de tarieven voor ieder product, kostendekkend te krijgen. Het overschot van ruim € 519.000 is bedoeld om de verliezen van de bewindvoering te compenseren. De fractie vraagt op welke manier c.q. door welke actieplannen voorkomen kan worden dat verliezen en tekorten inzake de bewindvoering ontstaan of oplopen. Daarnaast vraagt Partij Veilig Maastricht of vanwege de nasleep van de coronapandemie een volumegroei verwacht kan worden en op welke manier hierop begrotingstechnisch wordt ingespeeld.

SPM (Makatita-Hendrix) heeft vernomen dat de post onvoorzien in 2020 € 176.000 bedroeg en in 2021 € 150.000. De fractie vraagt waar dit verschil vandaan komt en ontvangt ook graag meer informatie over de

salarissen die niet worden gespecificeerd en het tekort aan personeel. SPM vraagt of het leefgeld van cliënten een inflatiecorrectie krijgt. Opgemerkt wordt dat de reorganisatie tot doel had om efficiënter te gaan werken, terwijl de kosten zijn gestegen. De partij vraagt om uitleg, evenals om een toelichting op het toepassen van de punten inzake de armoedebestrijding uit 2018.

De voorzitter wijst op de technische aard van de vragen. Indien de vragen relevant zijn voor de voorliggende beslispunten en de wethouder het antwoord niet kan geven, is het mogelijk de vragen aan de Kredietbank door te zetten voor een schriftelijke reactie.

GroenLinks (Schouten) is verbaasd over de indiening van de beslispunten als 'zienswijze', omdat het een zaak betreft die vanzelfsprekend zou lijken. Wellicht speelde op de achtergrond een discussie die niet helder in het stuk naar voren komt.

Wethouder Bastiaens adresseert naar aanleiding van de vraag van PvdA de € 519.000 die in 2021 te veel is betaald. In 2020, aan het begin van de coronapandemie, is in het bestuur afgesproken de mogelijke onderuitputting gedurende de pandemie niet terug te geven aan de deelnemende gemeenten. Immers, dan zou er aan het eind van het jaar een tekort zijn, omdat de organisaties evengoed kosten maken. Dit had tot gevolg dat in de dienstverlening een onderuitputting van meer dan € 500.000 zich heeft voorgedaan: door de gemeente betaalde gelden waar geen dienstverlening tegenover stond. Er is minder schuldhelpverlening geleverd, hoewel de situatie in andere gemeenten anders was. Voor dit jaar zal de afspraak niet langer gelden, omdat is aangedrongen op het laten vallen van de afspraak die in het nadeel van Maastricht was. Eventuele toekomstige tekorten worden gedeeld volgens de vastgelegde verdeelsleutel. Voorafgaand aan de coronapandemie werd voorzien dat de hoeveelheid schulden omhoog zou gaan, wat niet is gebeurd. Het is niet bekend wat er gaat gebeuren, ook voor onderzoekers, daarom wordt de begroting voor 2022 stabiel gehouden op basis van de resultaat in 2021. Het zou immers niet wenselijk zijn nog meer onderuitputting te realiseren. Er wordt gemonitord hoe de toekomst zich ontwikkelt, omdat er wel zorgen zijn in de nasleep van COVID. De vragen van SPM kan de wethouder niet beantwoorden in dit politieke debat.

Mevrouw Van der Leeuw geeft aan dat het leefgeld wordt vastgesteld op basis van het salaris of de uitkering.

Wethouder Bastiaens vervolgt dat de kosten in algemene zin hoger zijn, bijvoorbeeld voor ICT en de salarissen. Er is lang getwijfeld of het wenselijk was om de tarieven te verhogen. Binnen de GR is het bekend dat het tarief te laag is om de kosten te dekken, terwijl op andere posten te veel betaald wordt. De gemeente dringt aan op het realistisch prijzen van de dienstverlening, naar aanleiding waarvan in de GR een afspraak is gemaakt, zodat voor de ingekochte dienstverlening de juiste prijs betaald wordt. Inzake armoedebelief zijn twee zaken van belang: maatwerk leveren en vertrouwen geven. Op momenten is men kritisch, omdat € 500.000 niet uitgeven aan een doelgroep die het hard nodig heeft, zonde is. Anderzijds valt te vernemen dat de plannen in de praktijk goed uitwerken, wat geruststellend is. Bestuurlijk is van belang om financieel in control te zijn en te begrijpen welke kwaliteit de dienstverlening heeft.

De voorzitter inventariseert of er behoefte is aan een tweede termijn.

PvdA (Borgignons) beaamt de positieve geluiden uit de praktijk. Tegelijkertijd is er een groep mensen voor wie de maand te lang duurt, onder wie mensen met een bovenmodaal inkomen. Niet iedereen heeft de mogelijkheid om te schuiven met posten, daarom is een roep om middelen naar de overheid nodig om deze mensen die het moeilijk hebben te helpen.

Wethouder Bastiaens onderschrijft dit en ontvangt ook mails van mensen die zich zorgen maken, bijvoorbeeld over de energiekosten. De signalen zijn dat ook mensen met een inkomen in de problemen komen. Hij zal de vraag of het leefgeldbedrag onderhevig is aan inflatieaanpassing doorzetten naar de Kredietbank.

De voorzitter stelt voor om dit als inspanningsverplichting aan te merken en niet als toezegging.

50PLUS (Meijer-Coninx) vraagt of de samenwerking ervoor verantwoordelijk kan zijn dat er minder instroom is, naast de impact van de coronapandemie. Van de Kredietbank is vernomen dat het ondernemen van proactieve actie wanneer iemand één of twee maanden diens vaste lasten niet betaalt, positieve invloed heeft.

Wethouder Bastiaens bevestigt dat vroegsignalering een belangrijke rol speelt. Steeds meer partners, zoals woningcorporaties, zorgverzekeraars en energieleveranciers werken mee om de aanpak 'naar de voorkant' te halen. Voor de toekomst zouden idealiter ook hypotheekverstrekkers aanhaken. Het blijft lastig voor mensen om hulp te vragen, omdat zij hun problemen liever zelf willen oplossen. Niet iedereen doet altijd de deur open voor het hulpteam aan de deur. Hoe eerder hulp wordt geboden, door het Team Vroegsignalering en de gemeente, hoe kleiner de problemen mogelijk kunnen blijven.

SAB (Tiber) vraagt wat binnen de Kredietbank het verschil is tussen het aantal budgetcoaches en bewindvoerders. De partij heeft positieve geluiden gehoord over de budgetcoaches, die laagdrempeliger lijken en goed in de markt liggen. Echter, de budgetcoaches zijn gehouden aan een termijn van anderhalf jaar, waardoor SAB vraagt of het wenselijk is die termijn te verlengen.

Wethouder Bastiaens antwoordt dat bewindvoering een formeel traject is. Voor het zover is, worden zoveel mogelijk preventieve, lichtere mogelijkheden ingezet, zoals de budgetcoaches. Hoe sneller mensen geholpen worden, hoe goedkoper en korter de trajecten zijn en hoe beter de mensen geholpen worden.

De voorzitter concludeert dat de argumenten en beraadslagingen geweest zijn en inventariseert of het stuk rijp is voor besluitvorming op 31 mei aanstaande, wat het geval is. De raad wordt geadviseerd de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg, die als hamerstuk wordt aangemerkt, vast te stellen.

5. Sluiting

De voorzitter merkt op dat waardevolle informatie is uitgewisseld in deze prettige bijeenkomst in het kader van de gemeenschappelijke regelingen. Hij wenst de nieuwe domeinvoorzitter succes en sluit de vergadering om 19.39 uur.